

Banki

Bank Kasy Oszczędności

Bank Austriacko-Węgierski

Bank Kasy Oszczędności

Bank Kasy Oszczędności projektował i nadzorował budowę zdobywca II nagrody w konkursie ogłoszonym na projekt budynku – Jan Peros – architekt wykształcony we Lwowie.

Gmach banku wzniesiono w latach 1906-1908. Budynek spełniać miał podwójną funkcję - użytkowany jako bank, ale też funkcję reprezentacyjną. Ta dwojakość funkcji znalazła swoje odzwierciedlenie zarówno w ukształtowaniu bryły budynku, jak i jego wnętrzu.

Gmach złożony jest z dwóch poprzecznie ustawionych, prostokątnych, zróżnicowanych wysokością członów, połączonych węższą częścią środkową mieszczącą halę główną. Budynek wieńczy duża ilość sterczyn, szczytów i wieżyczek oraz wysokie dachy o zróżnicowanej formie. Elewacje o historyzującym wystroju architektonicznym z zastosowaniem detali charakterystycznych dla różnych form stylowych – m.in. neogotyckie wieżyczki, elementy attyki zaczerpniętej z renesansu co stworzyło malowniczą, eklektyczną dość dziwaczną formę. Zróżnicowany jest także detal architektoniczny złożony z: wolutowych spływów, kartuszy, pilastrów, ornamentu roślinnego o cechach neorenesansowych oraz neogotyckich maswerków balustrady, ostrołukowych obramień i blend.

Główne wejście do bankowej hali stanowi klatka schodowa z dwubiegowymi schodami z szeroką balustradą wyłożone czerwonawym sztucznym marmurem. Dekoracja parteru z ramowym pseudokasetonowym stropem wspartym na kwadratowych filarach dostosowana była do surowej stylistyki pomieszczeń bankowych. Zupełnie inaczej prezentuje się wystrój pomieszczeń na piętrze. Wystrój wnętrza na piętrze budynku jest wyjątkowy – złożony z drewnianych detali, boazerii i obramień otworów ozdobionych ornamentem w stylu zakopiańskim.

Uwagę przykuwa zachowany w wielkiej sali na piętrze fryz z drewnianych płycin zamkniętych półkolistie wypełnionych polichromią, na którą składają się bukiety kwiatów wyrastające z naczynia podobnego do góralskiego czerpaka. Dekoracja ta uważana jest za wyjątkowo rzadki przykład dekoracji wykonanej w stylu zakopiańskim. Jego twórcą był Edgar Kovats – profesor Politechniki Lwowskiej.

Bank Austriacko-Węgierski

Bank Austriacko-Węgierski - centralny bank emisyjny Monarchii Austro-Węgierskiej został zbudowany w 1907 r. wg projektu z 1905 r. autorstwa krakowskiego architekta Teodora Hoffmanna. W 1938 r. został nieco przebudowany przez Kazimierza Michalskiego. Jest to wolnostojący, dwukondygnacyjny budynek wzniesiony na rzucie podkowy, nakryty czterospadowym dachem, pośrodku nad zryzalitowaną częścią - poprzecznym dachem mansardowym. Elewacja frontowa o neoklasycystycznym detalu ozdobiona jest boniowaniem, pilastrami środkowej, zryzalitowanej części i zamknięta od góry balustradą. W ukształtowaniu wnętrza widoczne są już modernistyczne wpływy. Uwagę zwracają - geometryczny układ płyt, wielka sala wsparta na dwu kolumnach o głowicach ozdobionych pękami liści papirusu, hall wejściowy z okładziną z zielonego sztucznego marmuru.

Po odzyskaniu niepodległości w jego siedzibie mieściła się Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa, a następnie Bank Polski.